

בית נאמן

מוצ"ש פרשת אמור, כ' באייר תשפ"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

נושאי השיעור:

- א. האסון במירון. ב. להתרחק משנאת חנם. ג. אמירת "מי שבירך" לחיילים. ד. ביאור "כי אם לשארו הקרוב אליו" (ויקרא כ"א ב'). ה. "לאמו ולאביו" (שם), למה הקדים הפסוק אמו לאביו? ו. טעם "מאיילא". ז. "כל מלאכת עבודה לא תעשו" (ויקרא כ"ג, ז' ועוד). ח. איזה פירות לקנות בשמיטה? ט. לתת לחילוני מכספי מעשר. י. להיזהר להתחיל בפסוק טוב ולסיים בפסוק טוב. יא. "איזהו חכם? הלומד מכל אדם".

"על כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי, אל תאיצו לנחמני על שוד בת עמי"

א. שבוע טוב ומבורך. יש גמרא בגיטין (דף נ"ז ע"א) באגדות של החורבן, שהייתה עיר גדולה - טור מלכא שהרגו בה האויבים, והיו מצד אחד בוכים ומצד אחד רוקדים, כי אף אחד לא יודע מה שקורה לשני. אחרי מה שקרה השבוע ביום ששי - יום ל"ג לעומר הלב לא יכול להכיל שמחה וששון. נכון שאחרי ל"ג צריכים לשמוע קצת שירים ולשמוח, אבל איך הלב יכול להכיל את זה?! בישעיה (פרק כ"ב פסוק ד') כתוב: **"על כן אמרתי שעו מני אמרר בבכי, אל תאיצו לנחמני על שוד בת עמי"**. שעו מני - תעזבו אותי, אמרר בבכי. ישעיה הנביא ממרר בבכי. אל תמהרו לנחם אותי. עדיין הגופות לא נספרו. עדיין לא זוהו, יש כאלה גופות שטענו בהם, חשבו ההורים שזה הבן שלהם והתברר שזה לא זה, ומחפשים את הבן האמתי. הורים כאלה ישבו כל השבת וחיכו לזהות את בנם. יש כאלה שבאו מחוץ לארץ לכאן להשתתף בשמחה של רשב"י, והנה - "ותכס עליהם הארץ" (במדבר ט"ז ל"ג), והם בודדים ועכשיו אין מי שילווה אותם. הערב לוקחים אותם, ומצווה על כל מי שיכול ללכת להלוויה של הקדושים האלה ללכת ולהתחנן ולהתפלל, עד כאן תחום צרות. עד כאן תחום ייסורים. מספיק. אין לנו כבר כח.

"לבי לבי על חלליהם מעי מעי על הרוגיהם"

ב. אנשים תולים שרשב"י כועס על משהו, פעם אחת הלך ת"ח אחד (ככה ראיית) וראה ששורפים בגדים על קברו של רשב"י, אמר להם אסור לעשות את זה. זה בל תשחית. נראה אליו רשב"י בחלום, אמר לו: אתה מפריע לשמחה שלי? לך תגיד להם שישרפו! קם ואמר להם שישרפו. אבל אחר כך חזר אליו בחלום ואמר לו: הגזירה נגזרה עליו שימות באותה שנה. רשב"י היה קפדן - "גברא קפדנא". ככה מסופר בשם הרב האר"י (פרי עץ חיים שער ספירת העומר פרק ח) שפעם הלך רב אחד ושמו רבי אברהם לקברו של רשב"י, והיה רגיל לומר תפילת נחם (שאומרים אותה בתשעה באב) כל יום, (איני יודע אם במנחה לבד או גם בכל התפילות). ואמר את זה גם על הציון של רשב"י. והנה רשב"י נראה לרב האר"י ואמר לו: לך תגיד לרבי פלוני שכיון שאמר נחם בשמחה שלי יראה בנחמה, ותוך זמן קצר הבן שלו נפטר. רשב"י אהב שמחה, אבל איך תהיה לנו שמחה כשוראים דברים כאלה?! איך תהיה שמחה?! איך תהיה שמחה?! אנשים באו להתפלל ולהתחנן, מאות אלפים באים [וקרה דבר כזה].

אסון במירון בשנת תרע"א

ג. היה מקרה כזה בהילולת רשב"י לפני מאה ועשר שנים, יש לי כאן ספר מאמר אסתר (שנדפס בגר'בא בתש"ו, לפני שבעים וחמש שנה), ומספר שם המחבר רבי משה חדאד (מהעיר נאבל)² שהוא הלך לארץ ישראל עם אשתו (שגם כן מתה יותר מאוחר משהו).
1. כשבאו מגורשי ספרד לצפת חשבו עכשיו נוכל להביא את המשיח, והיו עושים הכל בשביל להביא את הגאולה. בחצות הלילה היה אחד עובר ברחוב היהודים ואומר: רבותי, קומו להתפלל על גלות השכינה. קומו להתפלל. והיו הרבה קמים.
2. היום לא יודעים, אומרים נאבל, לא, זה נאבל. בערבית אין ב' רפויה, רק ב'. והיום אין שם

בדמי ימיה) בתרע"א. והוא מספר ככה (שם דף י"ב והלאה): אחרי שביקרנו את התנא האלקי רבי מאיר בעל הנס זכותו יגן עלינו ביום ההילולא, וסבבנו את כל קברות צדיקים הנמצאים שם וקבר הרמב"ם, הלכנו למקומות מוסדות של חסד ובתי המדרשים, שמנו לדרך פעמינו ללכת לעיר הקדש צפת. רכבנו על סוסים והגענו בחצי היום³. והנה אחרי שנחנו שני ימים שם וביקרנו את כל העיר וכל קברי התנאים והאמוראים אשר שם, הלכנו למירון ביום השני ערב ל"ג לעומר אחרי הצהרים, שמחים וטובי לב הזדמנו להילולת התנא הקדוש רשב"י. המקום היה מלא בהמון רב מאד, קרוב לעשרת אלפים נפשות נאספים שם בשעה רביעית בלילה עת עריכת ההדלקה (כנראה בשעה עשר) כנהוג על הגג, ששם נקבצו כחמש מאות איש צפופים ודחוקים זה אל זה. והנה בתוך התפרצות ההמון בשיר זמרה וריקוד, פתאום נשמע קול מפץ מפולת המעקה כולה ועוד עמה כמה אבנים גדולות, ואנשים אשר היו סומכים על המעקה כולם נפלו ארצה תוך החצר התחתונה. בתוך העם הנמצאים למעלה ולמטה קמה שערוריה ומהומה רבה וצעקה גדולה ומרה. ושועה נוראה. הרס ואבדון. זה צועק ובוכה מתוך המפולת ומבקש רחמים עליו למען יצילוהו ממוות, זה מושלך ארצה בלי רוח חיים, כל אחד ואחד מחפש על קרוביו ובוכה, האב על בנו והבעל על אשתו, והנשים הרימו קול צעקות וזוועות על בעליהן וילדיהן. הבכיות והיללות הקיפו מסביב. אני רץ ממקום אל מקום מחפש על רעייתי, והיא גם כן רצה ומחפשת עלי. עד שנפגשנו יחד בוכים ומבכים. ואז אומר "בך בטח לבי ונעזרתי והיית לי לצור מעוז" (ע"פ תהלים כ"ח ז, ל"א ג) וכו".

כמעט אף יהודי, אולי יש שם איזה קברות של צדיקים ששומרים עליהם.
3. למטה (שם בהערה 2) הוא כותב: אחרי שבקרתי כל המקומות הקדושים הנמצאים בעיר צפת, בערב אחרי תפלת ערבית הלכתי להקביל את פני קדשו של הגאון הגדול הרידב"ז, בלוויית ידידי אחד מתלמידיו הגדולים (של הרידב"ז) הרב רבי רפאל ענתבי. ובהכנסתי אל מעונו נתקבלתי אצלו בכבוד רב (הוא מתאר את הכל בצורה מיוחדת), ובקבלת פנים נהדרה. ולעת שבו פגשתי את תמונתו האצילה של גאון הדור הזה, כמתיה והתגעגעתי בראותי את פניו העליונים המפיקים חן אלוקי השפוך עליהם, (הוא לא מביא כאן את התמונה שלו, אולי באותו זמן לא עשו לו תמונה). אחרי ששתינו כוס של מי ורד ומיני מתיקה שהזמינה לנו הרבנית המעטירה, והגענו בכל אשר השאלות השייכות ליהודי תוניסיה ושתייתי בצמא את דבריו היקרים והנעימים, נמלאתי עונג רב ועליצות שבעה נפשי שזכיתי להתראות עם גאון גדול כזה, שמלבד גדול תורתו וחכמתו הרבה, לא אשלחך אם כי בירכתני" (בראשית ל"ב כ"ז), עמד ובירכני וכבדני בספרו הנכבד ש"ת הרדב"ז (זו טעות, צ"ל הרידב"ז - רבי יעקב דוד בן זאב), ומענות נפשו הטהורה ליווה אותי עד צאתי מהמבוי שלו (מהרחוב שלו) והפנס בידו להאיר עלינו. בא הוא ואשתו, והרידב"ז לוהה אותם עם פנס ביד עד סוף הרחוב. ואחר כך הלכנו לרשב"י.
4. למטה (שם דף י"ג בהערה 1) הוא אומר שנועשה לו נס גדול. רגע ממש לפני המפולת היה עומד לפני ההדלקה בתוך האנשים אשר נפלו מהמעקה, "ואשמע קול קורא רבי משה בוא הנה (המחבר שמו רבי משה חדאד), ואלך תכף משל לראות מי הוא שקרא אלי. ואראה תלמידי ותיקי אשכנזי מבית מדרשו של הגאון הרידב"ז קורא לי לשוחח אתי, והוא שהכרתי אותו באותו ערב ממש. ותכף ומיד בכואי אליו והתחלנו לדבר נפל המעקה ואנחנו נושענו ונמלטנו. גם אשתי ואביה ואמה אשר יחד למטה עומדים לפני פתח מקום הרשב"י נמלטו ממפולת דרך נס גדול, שהיו רחוקים מהמקום שנפל בו המעקה כאמה אחת".

לע"נ אבי הישיבה הר"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:49	20:04	20:42
19:06	20:06	20:40
18:56	20:07	20:40
19:04	20:04	20:38

עיצוב גרפי: תא"ל 050-2738858

אין דבר גרוע בעולם מאדם כפוי טובה. לא לעשות ככה. אנחנו מברכים, ויחזיר אותם הקב"ה בתשובה שלמה, ובסופו של דבר כולם חוזרים. כמו שנאמר באיוב (י"ז, י'): "ואולם כולם תשבו ובואו נא ולא אמצא בכם חכם" בסוף כולם ישובו¹³.

"כי אם לשארו הקרוב אליו"

יב. בפרשת השבוע שקראנו היום כתוב: **"כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו"** (ויקרא כ"א ב). מה זה "לשארו הקרוב אליו"? הרמב"ם (עיין בפ"ב מהלכות אבל ה"א וה"ז) מפרש שזה כלל שאחרי פרטים: "כי אם לשארו" - ומה זה לשארו? "לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו ולאחותו הבתולה". [ומה שדרשו (יבמות דף כ"ב ע"ב) שארו זו אשתו, דרשא דרבנן היא. הרד"ב בפירושו שם]. שאר הפוסקים אומרים לא, לשארו זו אשתו, התורה מתירה לכהן הדיוט להיטמא לאשתו כשנפטרה. אבל טעמי המקרא מסייעים לדעת הרמב"ם: "לשארו הקרוב אליו" - אתחנ - זה כלל, ואחרי פרטים - "לאמו ולאביו" וגו'. ולפי הרמב"ם האם מותר להיטמא לאשתו או אסור? מותר, ככה ההלכה. ולמה זה? כי היא נחשבת כמו מת מצוה. מי יטפל בה ראשון? בעלה. לא יתכן שיבואו קרובים אחרים ויטפלו בה. וכל שכן אם אין לה הורים מה יעשו? לכן עשו אותה חכמים כמו מת מצוה. והפשט לא יופשט. ככה דרך הרמב"ם תמיד לפרש על פי הפשט¹⁴. "כי אם לשארו" לפי הרמב"ם זו לא האשה, אלא זה כלל - לקרובו. כאילו התורה אמרה "כי אם לקרובו". [וכן מתרגם אונקלוס. ועיין בכסף משנה שם].

למה הפסוק התחיל באמו לפני אביו?

יג. אחר כך כתוב **"לאמו ולאביו"** (ויקרא כ"א ב) - לאמו ואחר כך לאביו. האבן עזרא כותב **למה הפסוק התחיל באמו לפני אביו?** הרי בדרך כלל מתחילים באבא לפני האמא, בכל התנ"ך כולו כתוב: "ויולד בנים ובנות", מעולם לא כתוב "ויולד בנות ובנים", אין פסוק כזה בעולם¹⁵. למה כאן הפסוק התחיל "לאמו ולאביו"? אז הוא כתב **כי על פי רוב האמא נפטרת לפני בעלה.** ויש לי ראייה לדבריו, בפסוק באשת חיל (משלי ל"א, ב) כתוב: "גמלתהו טוב ולא רע **כל ימי חייה**". למה לא כתוב כל ימי חייו? הרי אחרי שנפטר אין לה מה לגמול לו, אלא נאמר "כל ימי חייה" כי על פי רוב האשה נפטרת בחיי בעלה. וככה רואים גם בשרה אמנו וגם ברבקה ובכולם, האבות - בעליהן נפטרו יותר מאוחר. וככה כתבו גם התוספות בכתובות (דף י"ב

(דברים ד' כ"ו) - מאדם כמוך הקב"ה עושה עדיים ותכשיטים - **העידותי בכם**". למרות שאתה נמצא במקום של גויים שמכריחים אותך לעבוד בשבת ולעשות הכל אתה יושב ולומד. צריך ככה להסתכל הרבה חוזרים בתשובה מפני הדברים האלה.
13. המילה **תשבו** כתובה בלי ו' או י', רמז לשנת תש"ח, שבאותה שנה באו הרבה בכפירה ובחוצפה, ואילו היום יודעים שהכפירה טיפשות.
14. למשל גם כן בטבילת כלים, הרבה מאד סוברים שהיא דאורייתא, וככה מוכח מהגמרא (ע"ד דף ע"ה ע"ב). אבל הרמב"ם (פרק י"ז מהלכות מאכלות אסורות ה"ה) אומר, התורה רמזה "כל דבר אשר יבוא באש זרעו נהרגו, וזה דוד המלך זרעו דור אחר דור אחר דור? מה זה? צריך גם כן למצוא מלשונו מוכח שזה מדרבנן. ככה הוא סובר.
15. יש איזה מסרה משובשת (בראשית ה' ד') שאומרת שכתוב ביהוידע (דברי הימים ב' כ"ד) "ויולד בנות ובנים", אין דבר כזה. גם ביהוידע כתוב "ויולד בנים ובנות", אלא **כוונת המסרה שבכל התנ"ך "ויולד בנים ובנות" במאירי טרחא, אבל ביהוידע כתוב "וישא לו יהוידע נשים שתיים ויולד (טרחא) בנים ובנות"** אבל הבנים לפני הבנות. ומה ההבדל אם **טרחא היא ב' ויולד** או **ב' בנים**? ההבדל הוא ככה. הרבה חושבים שיהוידע הכהן הגדול לקח שתי נשים, לא ככה, אסור לכהן גדול לקחת שתי נשים. ככה הרמב"ם (פ"ז מהלכות איסורי ביאה הלכה י"ג) כתב, והראב"ד משיג עליו הרי הפסוק אמר "וישא לו יהוידע נשים שתיים", אז איך אתה פוסק כדבר הזה? אז באו והסבירו שלא זו הכוונה, הפסוק לא בא לומר שהכהן גדול לקח שתי נשים, מה אכפת לנו מזה? אלא כל הפרק שם מדבר על יואש המלך.

יואש הזה החביאו אותו בגלל עתליהו המרשעת (יש הרבה היום קוראים לבנותיהם בשם עתליהו, חושבים זה שם מדרוני. עתליהו זה שם של אשה מרשעת. כמו השם 'ורם', אבל את השם יורם כבר הכשירו אותו). היא הייתה הבת של אחאב ונישאה למלך דוד המלך (אחד המלכים, שמו יהורם) כאשר ראתה שבנה מת כי הרג אותו יהוא. אז היא קמה "ותאבד את כל זרע הממלכה" (מלכים ב' י"א, א). אמרה לאחאב אביה, כל זרעו נהרגו, וזה דוד המלך זרעו דור אחר דור אחר דור? מה זה? צריך גם כן למצוא להם איזה פטנט, אז מה היא עשתה? לקחה את כל זרע דוד המלך הרגה אותם "ותקם ותאבד את כל זרע הממלכה". מה עשה יהוידע הכהן? לקח תינוק קטן בן חודשיים [מזרע דוד הע"ה שנשאר בחיים] עם האומנת שלו, וחשב איפה נשים אותו שעתליהו לא תדע מזה? אמר נכניס אותו בתוך בית קדש הקדשים. בקדש הקדשים ביום כיפור תוך כמה דקות אם הכהן לא היה בסדר היה מת שם והיו גוררים אותו. ואתה לוקח לשם תינוק בן חודשיים שאינו יודע בין ימינו לשמאלו, הוא והמינקת שלו? מה היא גאונית? היא אפילו לא כנתנה, שום דבר. אבל הוא הכניס אותו לשם, כי הוא אמר שיה המקום הבטוח בשביל התינוק הזה. כשהגיע לגיל שבע, אמר עכשיו תוציאו אותו. הוציאו אותו ועשו רעש גדול: "ויאמרו יחי המלך" (שם פסוק י"ב), שמעה את זה עתליהו אמרה "קִשְׁרָה" (שם פסוק י"ד), **קשרו** אותה בחבלים והרגו אותה... [ובסיפור זה חתמנו גם בדברי הימים ב' כתוב שם (פרק כ"ד פסוק ג): "וישא לו יהוידע נשים שתיים" - יהוידע נשא לו לתינוק הזה שהגיע לגיל שבע (או תשע) שתי נשים, ויולד - התינוק יואש - בנים ובנות. לכן ויולד בטרחה. אבל אין אף פעם "ויולד בנות ובנים".

שפיות דמים. "אזיל סומקא ואתי חיורא" (ב"מ דף נ"ח ע"ב) - הבן אדם הזה היו לו פנים אדומות ואתה עושה אותו פנים לבנות - חיורו. צריכים להפסיק את השנאה הזאת! לא ככה עושים. **אם אנחנו נפסיק את הדברים האלה לא תהיה אומה בעולם שיכולה להידמות אלינו, יש לנו תלמידי חכמים, כותבים, פוסקים, דרשנים.**

אם בני אדם חיים באהבה ואחוה שום דבר לא יקרה להם

ט. שמעתי דרשה יפה בשם הרב שלמה עמאר שליט"א, דבר נפלא מאד. אמר בשם מהר"ם אלשיך (בספרו מראות הצובאות) על הפסוק: **"על מה תוכו עוד תוסיפו סרה, כל ראש לחולי וכל לבב דווי"** (ישעיה א', ה). **"על מה תוכו"** - למה תקבלו מכות? למה? הרי אתם תוסיפו סרה עוד. למה? [כי תאמר] מה קרה? יש לו כאב ראש? - כל ראש לחולי" - כל אחד יש לו כאב ראש. זה יש לו בעיה בלב? "וכל לבב דוי", מי אמר שזה בגלל העוון? שום עוון, שום דבר. ממשיכים בדרכם. אני אראה לכם, לפני מאתיים שנה היה **רבי אברהם ענתבי** בסוריה (חאלב) והוא כתב שבמשך ארבעים שנה שהוא הכיר את הקהילה לא נפטר אף אחד לפני זמנו ולא הפילה אשה לפני זמנה, שום בעיה לא הייתה. למה? **כי היו כולם צדיקים גמורים. היו באים הביתה, אוכלים ולומדים משהו והיו יְשִׁימִים מוקדם¹⁶. ובשעה שתיים-שלוש הולכים לבית הכנסת. כל אחד עוסק במה שהוא מביין - חבורות חבורות, אלה לומדים משניות, אלה לומדים עין יעקב, אלה לומדים חומש ברש"י, אלה לומדים הלכה ואלה כותבים.** אמר, מעולם לא קרה שום דבר רע בקהילה שלנו. שום דבר (אם היה לי הספר הזה הייתי מעתיק אותו וקורא לכם). **צריך לדעת שאם בני אדם חיים באהבה ואחוה ורעות שום דבר לא יקרה להם. אבל אם אנחנו חיים שכל אחד ואחד מנסה לדקור את חברו ולהתווכח אתו - לא עושים ככה. "לא זה הדרך ולא זה העיר"** (מלכים ב' ו', י"ט). כל פעם שעשו ככה הסיוע היה לא טוב¹⁷. **מצוה לברר אם יש נפטרים שקוברים אותם ואין להם קרובים ויכלו להצטרף עליהם. זו אחוה של עם ישראל. אנחנו בגלות של אלפיים שנה והיא לא הפרידה בינינו, עדיין אנחנו קשורים אחד לשני.**

אמירת "מי שברך" לחיילים

י. שאלו אותי למה אנחנו מברכים את החיילים, הרי יש בצבא תערובת, וכתוב: "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריו" (דברים כ"ט ט"ו)? אבל אדרבא, משום שיש שם דברים כאלה אנחנו מתפללים עליהם, כי הם מוסרים את נפשם עבור עם ישראל. יש קלטת **שהרב עובדיה ע"ה** אומר: לולא החיילים האלה שמוסרים את עצמם, וכי אנחנו יכולנו ללמוד? לא נוכל ללמוד. כל יום - מחוץ תשכל חרב ומחדרים אימה" (דברים ל"ב, כ"ה), אנחנו לומדים בזכותם. אנחנו לא לומדים בזכות שהם מעורבים, אלא בזכות שהם מוסרים את עצמם על כלל ישראל. אנחנו צריכים להחזיק להם טובה, וכל אחד שנוכל למשוך אותו בדרכי נועם, ככה נעשה.

אין דבר גרוע בעולם מאדם כפוי טובה

יא. פעם היו מתירים לרבנים לבוא לדבר עם החיילים, אבל אחר כך ראו שכל החיילים שמדברים אתם חוזרים בתשובה, אמרו לא, אל תחזירו אותם בתשובה, וכי יבוא אחד ויחזיר את כולם בתשובה? כל החיילים בורחים לנו. **והרב שטיינמן ע"ה** אמר נעשה "נחל חרדי", שילכו לשרת בצבא וגם ישארו שומרים תורה ומצוות. ובכל אופן אנחנו לא מברכים חיילים על שהם מחללים שבת. כשאנחנו מברכים את עם ישראל, ובעוונותינו הרבים 60% (אם לא יותר) מחללי שבת, אסור לך לברך אותם! מה פתאום. **כל יהודי יש בו פוטנציאל שיחזור בתשובה וישמור שבת ויעשה מעשים טובים**, יבוא ביום האזכרה וישמע דברי תורה, ככה זה. אתה צריך לחבק כל יהודי. **מה יותר טוב? להיות כאן או כמו שהיינו ברוסיה, שהצאר הארוך לא היה נותן לנו לעשות שום דבר, אין תורה ואין תפלין ואין כשר ואין שבת, ואין כלום, ואתה מוכרח להתגייס!¹⁸ לכן אנחנו צריכים לברך, ואסור לאדם להיות כפוי טובה,**

10. לא היה אור כמו עכשיו ברוך ה'; "ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה" (תהלים קל"ט י"ב). פעם אמר **רבי יוד ברדא לאבא ע"ה**: מנין לנו פלורוסנט בתורה? אמר לו: באמת מנין לנו? אמר לו: כתוב: "ולילה כיום יאיר" - בלילה יהיה אור כמו יומם...
11. לכן צריך להפסיק הדברים האלה. אם היה ביד, אם הייתי ראש בני"ג... בג"ץ הזה יחכה עד אחרי שנגעור את הבחירות. פלוני ואלמוני, מי שיש לו טענות שיבוא לטעון. אם אדם נבחר כראש הממשלה לא מפריעים לו באמצע הממשלה שלו. במקום שיטפל ברוסיה ואמריקה ואיראן וכדו', יתחיל לטפל: האם אמרת ככה? עורך דין טוב, עורך דין רע. מה זה? איזה בני אדם אלה?! "רויח" תשימו בין עדר ובין עדר" (בראשית ל"ב י"ז) עדר ראשי תיבות עורך דין רע... תעשה ריח בין עורך דין רע ובין עורך דין טוב, ובניהם תלמד תורה, תעשה דברים טובים למען העם ואז יהיה אחרת לגמרי. ה' ירחם עלינו.
12. היה אחד מחסידי האדמו"ר מגור לפני 150 שנה, לקחו אותו לצבא. אין מה לעשות. והוא שלח מכתב לרבי, וכתב לו חיידושים בגמרא, והרבי ענה לו: **"העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ"**

נטויה זו ה"מאיילא"

טו. ויש אחר כך עוד דבר: "לא יטמא בעל בעמיו להחלו" (ויקרא כ"א ד). העולם חושבים שיש בה"א טרחא, אבל זה לא יכול להיות. כי טרחא זה טעם מפסיק, טעם מפסיק באמצע המלה?! הרי טרחא באה להפסיק בין משפט למשפט, ואיך תעשה טרחא באמצע המלה? אלא זה לא טרחא, זה נקרא "מאיילא". ומה הפירוש? כאשר תמצא טרחא ואתנח במילה אחת, או טרחא וסוף פסוק במילה אחת, תדע לך שזו לא טרחא אלא זה טעם משרת שהוא גרוע מכל המשרתים, ונקרא "מאיילא". ומה זה מאיילא? פעם שלח לי הרב שמואל דוד מונק ע"ה: מה זה מאיילא? אמרתי לו: שאני לא זוכר, שאלתי את רבי מאיר מדין (הוא אחד העורכים של תנין קורן) ואמר לי: ש"מאיילא" זו מילה ערבית שפירושה "נטויה". ואחר כך ראיתי שככה כתוב בלחם הביכורים (עמ"ש ס"ח בנד"מ). למה טרחתי לשלוח לו עד לירושלים בשעה שזה נמצא בלחם הביכורים שלנו? ...! כתוב "להחלו" הה"א בטרחא, וזה לא טרחא אלא מאיילא. וזה טעם משרת מהמשרתים החלשים ביותר. וזה אומר שצריך לעמוד מעט בה"א, וכאילו זו געיא. ויש לנו עוד דוגמה כזאת, בקריאה של יום חג השבועות כתוב: "וביום הביכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם" (במדבר כ"ח, כ"ו). ובשבועותיכם יש בע"ל טרחא, מה זה? "בשבועותיכם" לבד? "ועותיכם" לבד? הרי זו מלה אחת, אלא זה מאיילא. וכשאתה רואה דבר כזה זה מאיילא. ויש דוגמא אחרת ברות (א', י'): "ותאמרנה לה כי איתך נשוב לעמך". ובמלה "ותאמרנה" יש טרחא ומקף, ממה נפשך, זה טרחא או מקף? "הרי זה חמר גמל" (עירובין דף ל"ה ע"א) - בטרחא תפסיק ובמקף תמהר? מה נעשה? למהר או להפסיק? אלא זה לא טרחא, זה טעם משרת והוא כמו געיא, תעמוד קצת במ"מ, ותעשה את המקף. ולמה לא עשו געיא? אינני יודע, אולי היה להם איזה שינוי במנגינה בין מאיילא ובין געיא.

"כל מלאכת עבודה לא תעשו"

טז. הפסוק אומר לגבי ימים טובים: "כל מלאכת עבודה לא תעשו" (ויקרא כ"ג, ז' ועוד), מה זה "מלאכת עבודה"? היה צריך לומר: "כל מלאכה לא תעשו"? רש"י שם פסוק ל"ו) כותב "מלאכת עבודה" אפילו דבר האבד אסור. בחול המועד דבר האבד

ע"א ד"ה רצח, בשם הירושלמי) שהנשים ממהרות למות מן האנשים. ושם בדף פ"ג ע"ב (ד"ה מיתה) כתבו התוספות הטעם, בגלל שהאשה מסתכנת בלידה, לידה זה לא דבר פשוט בכלל¹⁶. ואם היו לה בעיות, הייתה מביאה ילד אחד ואחר כך נדבקת בכל מיני דברים ולא מאריכה ימים. ואילו הבעל אין לו לא לידה ולא הריון ולא שום דבר, לכן הוא חי יותר¹⁷. לכן הפסוק אמר "לאמו ולאביו". אבל זה לא נכון. למה? כי בוא נמשיך אחר כך בכהן גדול: "ועל כל נפשות מת לא יבוא לאביו ולאמו לא יטמא" (ויקרא כ"א, י"א). ולמה שם אביו קודם? הרי אמרנו שהאם קודמת במיתה?

לא זו אף זו קתני

יד. אלא התשובה היא כך, ואמר אותה אחד מבעלי התוספות. האבא זה לא ודאי שהוא האבא, קורה לפעמים שהוא לא האבא והייתה טעות¹⁸. וא"כ כשהתורה מדברת על ההיתר של כהן הדיוט "כי אם לשאריו הקרוב אליו לאמו ולאביו" הכוונה היא: לא מבעיא לאמו שהיא ודאי אמו שיכול להיטמא לה, אלא אפילו לאביו שזה ספק, אפילו הכי סומכים על החזקה ומותר לכהן הדיוט להיטמא לאביו. אבל כאשר הפסוק מדבר על כהן גדול שזה הפוך, ואסור לו להיטמא לא לאביו ולא לאמו, נאמר הפוך: "לאביו ולאמו לא יטמא" - לא מבעיא לאביו שהוא ספק לא יטמא, אלא גם לאמו שהיא ודאי אמו - אפילו הכי לא יטמא. דרך התורה לדבר ב"לא זו אף זו" ואומרת את הדבר שהוא חידוש באחרונה. זה יפה מאד. [ושמעתי שכעין זה פירש הרב תוספת ברכה ז"ל].

16. פעם לא היו יודעים כלום, והיו נותנים לילודת לשהות מרק עוף ולא ידעו למה. זו "תרופת סבתא". והיום נותנים לה אנטיביוטיקה. והתברר שבמרק של תרנגולת יש אנטיביוטיקה! והדבר הזה כתוב בש"ת הרשב"ץ (ח"ג סי' ל"ז) שנותנים מרק עוף לילודת. אבל כמה זה יכול לעזור?
17. היום התהפך העולם, האשה מאריכה ימים יותר מהבעל, ככה על פי הסטטיסטיקה. למה? כי מצאנו תרופה של האנטיביוטיקה, והאשה מתגברת על זה, ואילו הבעל יוצא למלחמות ונוסע ועושה כל מיני תאוונות רח"ל וכדומה. אז התהפך העולם. ועל זה אמרתי רמז. אמרו שהיום תוחלת החיים של הנשים בארץ ישראל היא 82 שנה, ואילו תוחלת החיים של הבעל 75 - 76 שנה, מניין לנו הדבר הזה? כתוב: "ימי שנתינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה" (תהלים צ"ב), בגברות שמונים שנה... הגברת חיה שמונים שנה ויותר. אבל בימי אבן עזרא האשה הייתה חיה פחות.
18. יש גמרא בחולין (דף י"א ע"ב) מנין לומדים שהולכים אחר הרוב שנאמר "מכה אביו ואמו מות יומת" (שמות כ"א ט"ו) מי אמר שזה אביו? אמו מסתמא בשעת הלידה האחיות רואות שזו האמא, אבל האבא מי אמר שזה הוא? אולי הוא לא בסדר וזה לא אבא שלו, אלא אזילין בתר רובא. רוב העולם הם בנים כשרים.

ויקרא כלם אקיה אחת לעשות רצוקי מלכב טלים
אנו מתכננים להוציא לאור

לועידה הארצית הרביעית של אגודת קהולת ציון
תאריכים החיוביים להצביע ציון על משרת המזינים

בהתכנסם כולנו כמדי שנה לדורות להשי"ת תפילת הניסים והנסים לאות טעשה בימים אלו. והשנה - במסין קבלת התורה כאותה בארצנו - תתקיים הלועידה ביום חמישי ב' בסיון יום המנוחה מהשעות 18:30. לתוך 15:30 שישי אור 15:30 חמישי חמישי - היום בו נחו מאיביכם בתשוב' ז' -

במינים תובא ברכת בני האנושה שליט"א -

את המשא המרכזי ישא מדין הראשול"צ הגאון רבי שלמה משה עמאר שליט"א רבה של ירושלים עיה"ק

במסגרת ישיבת ירושלים הגאון רבי זאב 57 שנים - יום המנוחה מהשעות 18:30 לתוך 15:30 שישי אור 15:30 חמישי חמישי - היום בו נחו מאיביכם בתשוב' ז' -

הרצאה מרתקת בליווי מנגנת מאת המרצה והמוע רב ישראל גולדווסר שליט"א

לאחר מכן יתקיים דיון אל תוך הלילה בשירי רגש ומיסומין לגאולה הטלויזיה איש וירושלים הרב ישראל גולדווסר שליט"א ינחה את האירוע תוך שילוב סיפורים מחייו אשר נעשו לאבנטי

כינוי עשיר ורגש פי 500 משהתנף עזרת נשים במקום

הלועידה ותקיים כולנו ומפואר שירת ירושלים
רח' בנימי נטורים 64 ירושלים

דרכי הפנה - טלפון: 52.55.56.59.64.65.69
מחנה מרכזי: טלפון: 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

הלועידה תעבר בשירי ד"ר אהר"ב
טלפון: 0522660094
האירוע יתקיים על המחנה החדש הירוק
כתובת המזינים משרת מדי א"י תחלה, המזינים נכחי ספריהם. בני המדינה של המדינה

מאמר רחמים
למות רחמי מחייתנו מי חוננים הכסודי

שני חלקים

מאמר רחמים
לצרכות מתורגם

חלק א' - ביאור על מסכת אבות ודרשות במעלת התורה

חלק ב' - פירוש על משלי, מגילת רות, וכן אזהרות לחג השבועות

לרכישה חייגו: 08-6727523
שלוחה 6, או למספר: 050-4174471

מע"נ בחבור היקר טהור וזך נעים הליכות אהוב על הבריות

משה בן ידיד נפשנו הרה"ג רבי דוד והרבנית מלכה פרידה ילחטו"א לוי ז"ל

שעלה בסערה השמימה עם עוד 44 יהודים צדיקים וחסידים בהילולא דרשב"ז זיע"א בהר מירון
ת נ צ ב ה

אתה לא מתחכם על התורה כדי לאסוף כסף מאחרים, אדרבא, לעשות טוב לכל אחד ואחד.

לתת לחילוניי מכספי מעשר

כ. אפילו יבוא חילוני ויבקש משהו ואתה יכול לתת לו מכספי מעשר, תתן לו. אל תאמר שלא מגיע לו מכסף המעשר, ודאי שמגיע לו, כי הוא יהודי. וככה יראה איך אלה ששומרים תורה ומצוות איך הם עושים מעשים טובים, איך הם מתייחסים בכבוד, ואם היינו ככה, איפה היינו. אין כמו ארץ ישראל, מבחינת הפירות, מבחינת האויר, ומבחינת היחס. אבל חסר לנו יחס אחד לשני, כי כל אחד ואחד מנסה לבלוע את השני, מה יצא לכם מזה? כלום!

להיזהר להתחיל בפסוק טוב ולסיים בפסוק טוב

כא. יש פסוק בפרשת בהר סיני (ויקרא כ"ה, נ"א-נ"ב): "אם עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאולתו מכסף מקנתו. ואם מעט נשאר בשנים". כתבו שאביו של הבהן איש חי - רבי אליהו חיים²² היה מוזמן לעלות לתורה בסוף פרשת בהר, והחזן הראה לו "ואם מעט נשאר בשנים", והרב אמר לו תחזור למעלה. "ואם" גימטריא 47, ובאמת הוא נפטר באותה שנה (תרי"ט) בגיל 47! ומאז בנו רבי יוסף חיים ע"ה היה נזהר מאד שלא לפתוח פה לשטן. הגאון רבי משה לוי ע"ה בפרשת קורח שמתחילים ללוי: "אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאותנו" (במדבר ט"ז ד). היה אומר לא להתחיל ב"אף". אם הוא היה כהן והוא ממשיך כהן ולוי אולי איך שהוא זה בסדר, אבל הוא היה לוי וא"כ זה לא טוב שהוא יתחיל ב"אף". ולכן היה אומר לחזן להתחיל בפסוק לפני כן (י"א): "המעט כי העליטנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי שתתר עלינו גם השתרר". תמיד צריך להיזהר להתחיל בפסוק טוב ולסיים בפסוק טוב.

"איזהו חכם? הלומד מכל אדם"

כב. בפרקי אבות (פרק רביעי משנה א) כתוב: "בן זומא אומר, איזהו חכם? הלומד מכל אדם". מה זה "הלומד מכל אדם"? הוא לא אמר למי הכוונה, אבל אני חושב שהוא רומז לרבי אלעזר בן עזריה שאמר (ברכות דף י"ב ע"ב): "ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות, עד שדרשה בן זומא". נכון שרבי אלעזר בן עזריה היה אז

הקציר היה קוצר את החיטה שלו ועושה ממנה מצת מצוה מהקציר שלו. ושנה אחת בשנה ששית יצא לו פי שלוש (ככה כותב בנו רבי בן ציון מוצפי שיהיה בריא בספר עולמו של צדיק עמ' 124). כל שנה היה לו שבע קילו ובאותה שנה יצא לו עשרים ואחד קילו. שמח ואמר: הנה ההבטחה של התורה: "ועשת את התבואה לשלוש השנים" (ויקרא כ"ה, כ"א).

22. היה צדיק וחסיד מאין כמוהו, היה עשיר והיה נותן מעשר ויותר. והיה משלם משכורת לרבי אליהו מאני ע"ה בחברון ואמר לו: את אל תחכם מהקהלה, אני אשלם לך, אבל תלמד את בני קבלה. והבן רבי יוסף חיים היה שולח לו שאלות. ויש מכתבים בכתב יד שיש בהם מאה שאלות ויותר שהיה רבי יוסף חיים שואל את רבי אליהו מאני, והוא היה עונה לו, ורוב התשובות מובאות בספרי רבי יוסף חיים. וכל יום כאשר היה מגיע ל"ואתה מושל בכל" לא היה נותן כמה אגורות, אלא היה נותן מטבעות גדולות, כי היה עשיר. וביום שבת שלא היה יכול לתת, מה היה עושה? היה מכין מיום ששי שלוש לחמניות, ומניח אותם באיזה חור שהיה בבית הכנסת, וכאשר היה מגיע ל"ואתה מושל בכל" היה מכוון עליהם - זה בשביל העניים. ובמוצאי שבת היה מתעטף כמו איזה טייעא של הגמרא (ברכות דף ו' ע"ב ועוד) והיה הולך מבית לבית, ונותן לעניים כסף. היו שואלים אותו: איך קוראים לך, אמר להם אליהו. למחרת אלה העניים באים לשלם את החוב של המכולת. ואומרים למוכר אתמול בא אליהו הנביא הביתה, ככה אמר ששמו אליהו, והביא לנו כסף, כמה אני חייב לך? אלף שקל? קח אלף שקל. וככה בא השני והשלישי והרביעי... וכולם התחילו לדבר, זכינו בבבל שאליהו הנביא בא כל מוצאי שבת הביתה. אבל הוא לא בכל העיר, אלא פעם בשכונה אחת ופעם בשכונה אחרת, וככה כל העיר כולה רואים את אליהו הנביא... "אשרי עין תשורה"... ככה שר רבי יוסף חיים. ואחר כך כאשר נפטר רבי אליהו חיים, גילו שאליהו הנביא הפסיק לבוא, ואז הבינו למפרע שאליהו זה לא אליהו הנביא, אלא רבי אליהו חיים.

מותר, כל דבר שהולך ואובד מותר לך לעשות אותו, אבל ביום טוב אפילו דבר האבד אסור. אבל איפה נרמז דבר האבד במלת מלאכת עבודה? איני יודע. פעם אמרתי רמז שהמילה "עבדה" זה אותיות האבד, כי ע"ן מחלפת באל"ף. כאילו כתוב: "מלאכת אבדה". יש פירוש יפה מאד שאמר אותו רבנו חננאל ומובא בהרמב"ן (און) והרמב"ם בהלכות שביתת יום טוב (פ"א ה"א) רומז עליו, שאמר "מלאכת עבודה" פירושו שאינו מלאכת אוכל נפש, כי ביום טוב מלאכת אוכל נפש מותרת. מותר לבשל ולאפות אם אתה לא עושה דברים שיכולת לעשות מאתמול כמו להדליק וכדו', מותר לך לבשל ולאפות ומותר לך הכל. וזו כוונת הפסוק: "מלאכת עבודה" - דוקא מלאכה שאתה עושה ממנה עבודה - כסף, לא תעשו. וראה לדבר, שהפסוק כשהגיע ליום כיפור, שאסור בו גם מלאכת אוכל נפש, כתב: "כל מלאכה לא תעשו חוקת עולם לדורותיכם בכל מושבותיכם" (כ"ג ל"א). וככה יוצא מדברי הרמב"ם מתחילת הלכות יום טוב (שם), מי שיעיין בדבריו יראה שהוא רומז לזה בפירוש, וזה על פי פירושו של רבנו חננאל¹⁹.

אוצר בית דין

יז. קראנו במנחה פרשת "בהר סיני" שמדברת על מצות שמיטה. צריך להשיט את הפירות בשביעית, ולהשיט את השדה והגן, לפתוח אותם וכל אחד יכול להיכנס ולקחת. ומכיון שדבר כזה אי אפשר לתת לו גבולות, יבוא אחד ויקח ויקח ולשאר האנשים לא יהיה מה לאכול, לכן תיקנו בזמן התוספתא (שביעית פ"ח ה"א) את העניין של "אוצר בית דין". אבל אחר כך הדבר התגלגל עד שאלה שמוכרים בשמיטה באוצר בית דין הפרי יקר פי שלוש (!) מחנויות אחרות. פעם ראיתי דובדבן [של אוצר בית דין] שבבעה שקלים, ודובדבן בחנות רגילה שני שקלים. פי שלוש?! אתה מוסיף חמשה שקלים על כל קילו דובדבן?! מה קרה לכם?! והם אומרים שהפירות שלנו אסורים, והכלים של הספרדים [הסומכים על היתר מכירה] אסורים, ועושים רעש גדול.

להקפיד על שמיטה כהלכתה

יח. אבל זה לא בדיוק, כי אלה שתיקנו את היתר המכירה הם לאו "קטלי קני באגמא" (סנהדרין דף ל"ג ע"ג), גאונים גדולים עשו את זה. אבל מידי שמיטה בשמיטה, באים חכמים ומורידים את המחירים, וכאשר מורידים את המחירים כדאי שכל אחד ואחד ישמור על פירות שמיטה, וכדאי שכל אחד ואחד מהחקלאים ישמרו על השמיטה. מסדרים להם הכנסות אחרות, ומסדרים להם שיוכלו ללמוד תורה²⁰.

לא להתחכם על התורה ולהפקיע מחירים

יט. צריך לדעת, שכאשר אתה מקיים את המצוה לשם שמים, אתה יכול להוסיף בהוצאות, כי יש קצת הוצאות. אבל לקחת ירקות מעזה ולהביא אותם לבני ברק או לעיר אחרת פי ארבעה מהמחיר, למה אתה עושה את זה?! וכי התורה רצתה לתת לכם עבודה?! הרי התורה אמרה "והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך"²¹ (ויקרא כ"ה, ו). כשאתה מאמין בתורה,

19. אנתנו אין לנו את הפירוש של רבנו חננאל. כל כך כואב שנאבד הפירוש של רבנו חננאל על התורה. היה חכם אחד בג'וינט (כמדומני בשם גרינבוים) שאסף את כל פירושי רבנו חננאל על התורה מתוך הראשונים, קצת מהרמב"ן וקצת מאבן עזרא וקצת מאבן שועיב וכדו'. אבל אם היה לנו את פירושו על התורה זה היה אחד הפירושים הנפלאים ביותר. פשט מיוחד במינו.

20. אנתנו לא יודעים מה זה תורה. תתארו לכם אם כולנו היינו לומדים תורה היו כל המריבות האלה בכנסת?! לא היו, לא היה שום דבר. יום אחד היה מגיע ראש הממשלה ואומר: רבותי, יש לי קושיא בתוספות. ואומרים לו קושיא בתוספות?! מה קרה לך? תוספות אמרו כך וכך, אבל יש מקור אחר בתוספתא שאומרת אחרת... תוספות והתוספתא ביחד, לא מעניין אותנו לא ליברמן ולא לפידס, שום דבר. יגידו לליברמן אתה אדם "ליבר" - חופשי, לך החוצה לחופש... ולפיד עושה לפידים, כבר עברנו את ל"ג לעומר, למה אתה עושה שוב פעם לפידים?! "ויברע אש בלפידים וישלח בקמות פלישתים" (שופטים ט"ו, ה).

פעם עברנו באמריקה ליד נחלת שמוכרים שם זנבות שועלים לעשות מהם שטריימל, והנה יש זנב שועל בוויטרינה (זה סגור בשבת, אבל רואים את זה). ובה הבנתי למה שמשון לחד שלוש מאות שועלים, כי שמעתי מאבא ע"ה שהאשכנזים שיהיו בריאים לוקחים שלושה עשר זנבות ועושים ממנו שטריימל אחד. ואם תחלק שלוש מאות שלושה עשר, יצא 23 וישאר אחד, (כי שלושה עשר כפול עשרים ושלוש, זה בדיוק 299 - 13 כפול 20 זה 260, 131 כפול 3, זה 39. מה נשאר מהשלוש מאות שועלים? זנב אחד). וזה הזנב שבוטרינה... "למשמת לאות לבני מרי" (במדבר י"ז כ"ה). ובשאר הזנבות עשו מכל שלושה עשר שטריימל אחד... זה היה לי חידוש יפה מאד. רומז לדבר, כי משמון מתחיל באת ש"ן, ושטריימל מתחיל בשי"ן ושועל מתחיל בשי"ן כולם שינ"ם... "קשרת קשרי ש"ן קשריך" (פיט "בר יוחאי")...

21. הרב סלמאן מוצפי ע"ה הייתה לו קרקע קטנה, וכל שנה היה זורע שם חיטה, וכאשר מגיעה עת

יוצאים מהסגר עם מיטב המרצים והרבנים במגוון נושאים מרתקים

בס"ד

הרבנים הגאונים: ר' בנימין חותה • ר' יוסף חיים חזקא • ר' יעקב סיני (נכדו של מרן) • ר' אדיר עמרזני • ר' רפאל זר • ר' משה פינטו • ר' מרדכי לוי • ר' עמנואל מורחזי • ר' דוד טהרני • ר' שמואל עידאן • ר' מיכאל שושן • ר' דוד פרייף • ר' אליהו עמר • מגנת תפלין מרתקת

מעוניין לארגן הרצאה בקהילה שלך?

רוצה לזכות את הציבור בערב עוצמתי ומחזק?

מארגן יום שכולו תורה?

ארגון "מעין חיים" מביא אליכם את מיטב המרצים והדרשנים, בשלל נושאים, בהלכה, מוסר, חינוך ילדים, סגולות, השקפה, כשרות, ועוד ועוד. בתי אבלים ושבעה ללא עלות.

צרו קשר עכשיו בטלפון: 0556797353

| במידה ואין מענה ניתן להשאיר הודעה |

כל המזכרה את הרבנים אין חטא בעל עיל ידו

ע"י עמותת תורה באהבת ת"א (ני"ח)

צעיר ובן זומא גם כן היה צעיר, אבל זה נשיא וזה בן אדם פשוט שאפילו "רבי" לא קראו לו. אבל הוא אמר דרשה יפה: "כל ימי חיך" (דברים ט"ז ג) - "ימי חיך" הימים, "כל ימי חיך" הלילות. ועל זה מגיע לו: "איזהו חכם הלומד מכל אדם", וכמו שלמד ממני הנשיא רבי אלעזר בן עזריה. **אדם צריך לקבל כל דבר אמת, כל דבר יפה, כל דבר מתוק. ולא רק לקבל אותו, אלא גם לומר אותו בשם אומרו: "כך אמר לי פלוני".**

החכמה לא באה מבני אדם אלא באה מהקב"ה

כג. הרמב"ם כותב: **"קבל את האמת ממי שאמרה"** (שמונה פרקים בהקדמה). בצעירותו הוא לא היה רוצה לכתוב שמות, אבל אחר כך יותר מאוחר במורה נבוכים אם היה מוצא דבר נכון שאמר אותו אריסטו, היה כותב שאריסטו אמר דבר נכון. ואמר, אני יודע שאנשים עושים מזה רעש, אבל אני אמרתי שהעובד עבודה זרה הזה אמר רעיון שה' נתן לו במוחו, וזהו. ככה היה כותב, וככה כתבו כל הראשונים. היום אם תאמר אריסטו זו סכנה... היה תלמיד חכם אחד גדול (היש"ר מקנדיא) לפני 400 שנה, והוא אמר ששכלו של הרא"ם (רבנו אליהו מזרחי) כְּשֶׁכָּל אריסטו בדקות בעומק וביישר. מה זה "שכל אריסטו"? הגע עצמך שאדם יגיד שהשכל שלו כמו נפוליאון. מה אכפת לנו מנפוליאון? אבל הוא התכוון רק על החדות והיישר של השכל. כמו שאתה אומר שהשכל שלו שווה שכל של המדען הגדול בעולם. מותר לומר ככה. והיום לא אומרים ככה. אבל כתבתי את זה בשמו (בספר מגדולי ישראל ח"א עמ' ש"ט), שבספר נובלות חכמה דף ל"ב ע"ב, משבח אותו בדקות בעומק וביישר. אנחנו משבחים את השכל שה' נתן באדם, ולפעמים ה' נתן שכל גם באדם שאינו יהודי. "כל האומר דבר חכמה באומות נקרא חכם" (מגילה דף ט"ז ע"א). צריך לשקול את הדברים ולא להיות ככה מרובע, לומר 'ה' יצילנו"²³. אלא

23. פעם אחת היה רשב"א אחד תמוה (מובא ביורה דעה סימן ל"ד ס"ב) שכל המפרשים נתקשו בו גם הטורי זהב (סק"ג), גם השפתי כהן (סק"ד), גם הפרי חדש (סק"ד) וגם הבית חדש (שם ד"ה גרסינן בגמ'). ואמרתי לתלמידים שמי שיועד קצת כללים של הגמרא בהנדסה בעיגול וכו' ימצא שהכל פשוט וברור. היה אחד מהתלמידים ששמע שאמרתי "הנדסה", נבהל וברח. מה יש לך? תגיד לי מה קרה לך? הרי הנדסה זה בגימטריא "הודו לה' כי טוב" (תהלים קל"ו א), ובספר עליות אליהו (מעלות הסולם העירה) אומר שיש גמרא (סוטה דף מ"ה ע"א) **"מדדו אל הערים"** (דברים כ"א ב) - **מכאן**

צריך ליהנות מכל דבר חכמה, כי החכמה לא באה מבני אדם אלא באה מהקב"ה. **"כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה"** (משלי ב' ו). אתה רואה דבר טוב שאמרו אותו אפילו אומות העולם - תקבל אותו. "כל האומר דבר חכמה באומות נקרא חכם". לכן צריך לשים לב²⁴.

²⁵ רפו"ש לפצועים (אלה שכתובים לי כאן בדף): אלקנה בן יעל, יוסף עזריאל בן חיה מיכל, אלעזר בן ראומה, זאב מרדכי בן רחל הנדל, ידידיה משה בן מירה מרים, אברהם בן חנה הינדא, יונתן ונהוראי בני מיכל ודביר בן עפרה. ה' יתברך ישלח להם רפואה שלמה ובריאות איתנה, וירחם עליהם ועל כל עם ישראל, ולא יוסיפו עוד לדאבה, מכאן ולהבא חושבנא טבא, ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל **הקהל הקדוש** הזה, אלה **הרואים** בלויין, ואלה **השומעים** ואלה **הקוראים** אחר כך, **כל מי שיקרא וישמע והדברים יפעלו בלבו פעולה טובה, להוריד שנאת חנים ולהוריד את המחלוקות וכל השטויות האלה.** שנזכה ביחד לקבל את התורה מתוך אהבה, "ויחן שם ישראל" (שמות י"ט, ב) - כאיש אחד בלב אחד (רש"י שם). וימלא כל משאלות לבכם לטובה. וכן יהי רצון ונאמר אמן.

שימצו לעסוק במדידה - ללמוד הנדסה. ודברי הרשב"א ברורים כשמש. אתה לא רוצה לשמוע אותם? מה נעשה לו. אחר כך כתבתי את זה באור תורה פעמיים (שבט תשל"ט עמ' קע"ה וחשוון תשס"ו ס"י כ"א). ואני מקוה שהדברים יגיעו לתלמידי חכמים שמבינים ויהנו מהם.

24. פעם בא אלי אחד ואמר לי: יש אבן עזרא קשה על הפסוק (ויקרא כ"ו, כ"ו): "בשברי לכם מטה לחם" - בשברי וכו', ובא שבור. מה הפירוש "ובא שבור"? אמרתי לו: **הכוונה שהשי"ן מנוקדת בחיריק, כי החיריק נקרא בערבית "כסרה", וזה שבור.** והאבן עזרא נוח לו לדבר בשפת חכמים. הוקשה לו שהיה צריך לכתוב "בשְׁבֵרִי" כמו - "בשְׁבֵרִי" (רות ג' ד), למה נאמר "בשְׁבֵרִי"? לכן אמר שנשברה השי"ן, דהיינו שהשי"ן בחיריק מפני טעם זה וזה. יש כמה מקומות שהאבן עזרא מדבר בשפה מיוחדת, צריך ללמוד אותו. אמר לי: באתי מירושלים בשביל הדבר הזה! אמרתי לו: תרגע, שבר פירושו חיריק זה הכל.

25. **הערת המערכת:** כאן ערך רבנו בצער רב השכבה לנפטרים (באסון במירון) לפי דף שנסמר לו, ובין הדברים היה כתוב על בחור אחד "בחור ספרדי" ואמר רבנו: מה אכפת לי ספרדי או אשכנזי? ובהמשך נכתב על בחור אחר שהוא "דתי לאומי", ואמר רבנו: ירא שמים? זה מספיק. תפסיקו להגיד דתי לאומי. [וההשכבה תובא בסמוך במסגרת].

אל מלא רחמים יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשומת

של תורה) מירושלים. **הבחור אברהם דניאל אמבון** (ישיבת היכל יצחק) מארגנטינה. **הבחור ישי מועלם מרכסים.** **הבחור יוסף יהודה לוי** (ישיבת אוהלי שמואל) מרכסים. **הבחור דובי שטיינמץ** (ישיבת מיר) מקנדה. **הבחור משה לוי** (ת"ת אמרי דוד) מבני ברק. **הבחור ידידה אשר פוגל** (ישיבת רמת-גן) מירושלים. **ר' יוסף גרינבוים** מחיפה. **ר' אלעזר גפנר** מירושלים. **הבחור נחמן קירשבוים** (ישיבת ברסלב) מבית שמש. **הבחור שלמה זלמן ליבוביץ** (ישיבת כנסת יחזקאל) מירושלים. **הבחור אלעזר יצחק קולטי** מירושלים. **ר' אריאל צדיק** מירושלים. **הבחור יוסף מסטורוב** (ישיבת רינה של תורה) מרמלה. **הבחור יעקב אלחנן סטרקובסקי** (ישיבת באר ישראל) מאלעד. **הבחור ידידיה חיות** (ת"ת אמרי דוד) מבני ברק. **הבחור אריאל אחדות** (ישיבת יסודות התורה) מירושלים. **ר' משה צרפתי** מירושלים. **הבחור חן דורון** (ישיבת עטרת חכמים) מחולון. **ר' משה ברגמן** מבריטניה. **הבחור יוסף קאהן** (ישיבת מיר) מארה"ב. **הבחור דניאל מוריס** (ישיבת שעלבים) מארה"ב.

המחנך **ר' אלעזר מרדכי גולדברג** מביתר. **ר' יהודה רובין** מבית שמש. **הבחור יוסף עמרם טאובר** מארה"ב. **ר' מנחם זקבר** מברכפלד. **הרב שמואל צבי קלגסבלד** ראש כולל בביתר. **האחים, הבחור משה נתן נטע אנגלרד** (ישיבת מאור עינים ראחמסטריווקא) והילד **יהושע אנגלרד** (ת"ת באבוב) מירושלים. **הבחור אליהו שמואל כהן** (ישיבת היכל אברהם-לעלוב) מביתר. **ר' שמחה בוגנים דיסקינד** מבית שמש. **ר' דוד קרויס** מבית שמש. **ר' שרגא גשטטנר** זמר אמריקאי (מונסי). **המחנך ר' שמעון מטלון** מביתר. **ר' ישראל אנקאוה** מבית שמש. **הבחור חיים ראק** (ישיבת מיר ברכפלד) מבית שמש. **ר' חנוך סלוד** מאשדוד. **הבחור אלקנה שילה** (ישיבת תפארת הלוי) מירושלים. **ר' אלעזר צבי יוזף מארה"ב.** **הבחור משה בן שלום** (ישיבת פוניבז) מבני ברק. **ר' יונתן חברוני** מגבעת שמואל. **הבחור פנחס מנחם קנובלוביץ** (ישיבת מיר) מארה"ב. **ר' מרדכי יואל פאקעטע** מבית שמש. **ר' חיים עוזר סלר** מירושלים. **האחים, הילד משה מרדכי אלחדד** (ת"ת מכנובוקא-בעלזא) והבחור **יוסף דוד אלחדד** (ישיבת עמלה

אלה ההרוגים תהא נשמתם בצרור החיים. וזכותם תגן על בני משפחתם שלא ידעו עוד צרות צרורות כאלה.

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

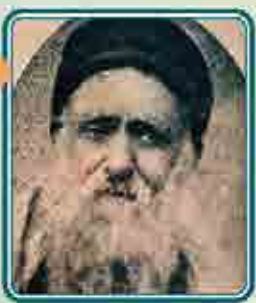
מחנך שיעור של רבנו מן ראש הישיבה שליט"א
לע"נ באולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

211

מי התאונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
שלוחה 22. נא לשלוח
התשובות עד יום ראשון
בערב
בין הפותרים נכונה
יוגורל פרס (חובה לציין
שם ותכתוב בצורה ברורה)

ידע חדע

א. אַנחנוּ מְפָרְדִים רב סַעֲדִיָה גָאוֹן, רב נְטֹרְנָאֵי גָאוֹן, רב עַמְרָם גָאוֹן, רב האי גָאוֹן, רב שְׂרִירָא גָאוֹן וְכוּ, אַבְל "רב מִשֶּׁה גָאוֹן" הוא נְדִיר וְלֹא מְפָרְדִים אוֹתוֹ. בְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים (למנוח ה"חיד"א, מערכת גדולים ערך רב משה גאון) כְּתִב שֶׁרָאָה בְּסֵפֶר כְּתִב יָד שְׁלֹא הָיָה שׁוֹם תְּנָא אוּ אִמּוּרָא שְׁנִקְרָא מִשֶּׁה, וְלָכֵן אוֹמְרִים עַל הַרְמֵב"ם "מִמְשֶׁה וְעַד מִשֶּׁה לֹא קָם כְּמִשֶּׁה". עַד כָּאֵן, אַבְל בְּיָמֵי הַגָּאוֹנִים יֵשׁ לָנוּ "רב מִשֶּׁה גָאוֹן" שְׁמוּפִיעַ בְּטוֹר (הנ"ל) שְׁהוּא הָיָה בְּאִמְצַע בֵּין מִשֶּׁה רַבְנֵי לְרַמְבַּ"ם (וכן י"ג ש' מִשֶּׁה מְאַרְבַּעַת הַשְּׂבָיִים, ר' מִשֶּׁה גִיקְטִילְיָא, ר' מִשֶּׁה אֲבֹן עֶזְרָא וְעוֹד). וְיֵשׁ עוֹד שֵׁם שְׁאִינוּ מוֹפִיעַ בְּכָל הַתְּלִמּוּד וְזֶהוּ "דְּדוּד", שְׁלֹא הָיָה תְּנָא אוּ אִמּוּרָא שְׁנִקְרָא דְדוּד. וְאֵלּוּ שְׂאֵר שְׁמוֹת שֶׁל שְׂבַעַה אוֹשְׁפִיזִין כְּמוֹ "אַבְרָהָם" מוֹפִיעַ פַּעַם אַחַת בְּגִיטִין (דף נ' ע"א ועיין בהמהרצ"ח שם) "אַבְרָם חוֹזְרָא", וְגַם "יִצְחָק" וְ"עֵקֶב" יֵשׁ לָנוּ תְּנָאִים וְאִמּוּרָאִים רַבִּי יִצְחָק רַבִּי עֵקֶב, וְיֵשׁ גַּם "אַהֲרָן" (בבא קמא דף ק"ט ע"ב, מנחות דף ע"ד ע"ב) וְעוֹד כְּחֻמֵּי פְּאֵלָה, אַבְל מִשֶּׁה דְּדוּד לֹא נִמְצָאָה בְּגִמְרָא, אַבְל בְּזִמְן הַגָּאוֹנִים יֵשׁ לָנוּ "מִשֶּׁה" שְׁאֵה רַב מִשֶּׁה גָאוֹן, וְ"דְּדוּד" שְׁאֵה דְּדוּד בֶּן זְפַאי רִישׁ גְּלוֹתָא. (גליון 54 הערה 28, וגליון 211 הערה 19).

ב. בחו"ל כְּשֶׁהָיוּ קוֹרְאִים אֶת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הָיוּ מְתַרְגְּמִים אוֹתָם לְעִרְבִית, וְרַב סַעֲדִיָה גָאוֹן חִבֵּר אֶת הַתְּרַגּוּם הַזֶּה, וּמוֹפִיעַ בְּסוּף סֵפֶר "אַרְחוֹת חַיִּים" עַל מִשְׁלֵי (הַדְּפוס הַרְאִשׁוֹן הָיָה בְּרַבֵּיבַר בִּשְׁנַת תרע"ט, וְיֵשׁ לָנוּ צֵלָם מִזֶּה). בְּתוֹכָם הָיָה בֵּית הַכְּנָסֶת יְפֵה מֵאֵד שְׁנִקְרָא "צִלָּת גָּדִיד", וּבֵית הַכְּנָסֶת אַחַר שְׁנִקְרָא "צִלָּת אֶלְאָחֶמֶר", כְּלוּמָר בֵּית הַכְּנָסֶת הָאֵדָם (זֶה שֶׁל הַיְהוּדִי שְׁמוֹ "עֵקֶב כְּהֵן אֶלְאָחֶמֶר", כְּלוּמָר יַעֲקֹב כְּהֵן הָאֵדָם, הוּא הָיָה עֹשֶׂי רְגוּל וְהָיָה לוֹ בְּתִים שְׂדוֹת וּבְרַמִּים, וְאַחַר כֵּן יָרַד מִנְּקִסְיוֹ וּמְכַר הַכֵּל, וְהַשְּׂאִיר רַק בֵּית הַכְּנָסֶת אֶחָד עַל שְׁמוֹ, זֶה בֵּית הַכְּנָסֶת הַזֶּה), וּבְשִׁנְיָהֶם הָיוּ קוֹרְאִים אֶת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת בְּתַרְגּוּם הַזֶּה. (גליון 113 אות ט"ו).

ג. הָיָה יְהוּדִי אֶחָד צְדִיק אַבְרָהָם פְּרִיִּימוֹ ה"ד (הוא נִהְרַג עַל יְדֵי גוֹיִם בְּהַר הַצּוֹפִים), וְהוּא הוֹצִיא תְּשׁוּבוֹת הַרְמֵב"ם בְּכַתְּבֵי יָד. וְיֵשׁ בְּיָמֵינוּ מְהַדְרָא טוֹבָה יוֹתֵר, שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּלָאוּ. אִיפֹה הוּא כְּתוּב בַּתּוֹרָה? בְּפִסְקוֹ "וַיֹּאמֶר מִשֶּׁה אֵל יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלְחָם בְּעַמְלֶק" (שמות י"ז ט'), מִשֶּׁה זֶה הַרְמֵב"ם, יְהוֹשֻׁעַ זֶה יְהוֹשֻׁעַ, בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא רֹאשֵׁי תְּבוֹת בְּלָאוּ. מִה זֶה הַלְחָם בְּעַמְלֶק? תְּלַחֵם בְּשִׁפְהַת הָעִרְבִית שֶׁל עַמְלֶק וְתִתְרַגֵּם אוֹתָהּ לְעִבְרִית [כִּי תְּשׁוּבוֹת הַרְמֵב"ם נִכְתְּבוּ עַל יְדוֹ בְּעִבְרִית]. אַבְל לְפָנֵי כֵן הָיָה תְּרַגּוּם יוֹתֵר פְּשׁוּט שֶׁל פְּרִיִּימוֹ. וְהַיּוֹם יֵשׁ גַּם הוֹצֵאת "פִּיֶּאֶר הַדּוֹר" שֶׁנְּדַפֵּס לְפָנֵי מֵאֲתִים שָׁנָה, וְרַבִּי דָּוִד יוֹסֵף שְׁלִיט"א הוֹצִיא אוֹתוֹ מִזְּמַן, וְעַל כֵּן תְּשׁוּבָה כּוֹתֵב שֵׁם: בְּהוֹצֵאת פְּרִיִּימוֹ כְּתוּב פְּכָה, וּבְהוֹצֵאת בְּלָאוּ כְּתוּב כְּכָה. הַנְּסַחָאוֹת שֵׁם שׁוֹנוֹת. (גליון 162 הערה 33).

למען הספר

"כמעט הפסקתי באמצע הנתוח מרב היפי של המנגינה"

הַיְרֵב רַבְנִים שְׁאִמְרוּ לְפָנֵי הַנְּתוּחַ לְרֹפֵא הַמְּרַדִּים: "אַל תְּרַדִּים אוֹתִי", אוֹמֵר לוֹ הַרופֵא: "הָיָה לְךָ כְּאִבֵּי תַפְת", אוֹמֵר לוֹ: "אַנִּי אֶתְעַסֵּק בְּסִגְנֵיָא וְאֶשְׁכַּח מִזָּה". הָיָה רַב אֶחָד לְפָנֵי תְּשַׁעִים שָׁנָה בְּעֶרְבֵי, הָאֲדַמּוּרִי מִמוּדִיָּא, וְהָיוּ לוֹ מַנְגִּינוֹת יְפוֹת מֵאֵד, אִמְרוּ לְפָרוֹפְסוֹר בְּרִינָה: "תְּשַׁמַּע, אַל תְּרַדִּים אוֹתִי". אִמְרוּ לוֹ: "זוֹ סְכֻנָּה, וְלֹא תוּכַל לַעֲמֹד בְּזֶה". אִמְרוּ לוֹ: "אַל תְּדַאָּג, תִּתְחַלֵּל לְנַתַח", וְלְפָנֵי שֶׁתִּתְחַלֵּל קָרָא פִּיטְט שְׁהָאֲשַׁכְנַזִּים אוֹמְרִים בְּנִיעִילָה שֶׁל יוֹם כְּפוּר "אֲזַכְרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָה, בְּרַאוּתִי כָל עֵיר עַל תְּלָהָה בְּנִיחָה, וְעֵיר הַאֲלֵקִים מְשַׁפֵּלֶת עַד שְׂאוּל תִּתְחַתֵּי, וּבְכָל זֹאת אֲנִי לֵיָה וְעֵינַי לֵיָה". וְהַמְצִיא לוֹ מַנְגִּינָה לְזוֹה. הַמַּנְגִּינָה הָאֵלֶּה הָיְתָה כָּל כֶּף יְפֵה, עַד שֶׁהַפְּרוֹפְסוֹר אָמַר: כְּמַעַט הַפְּסָקְתִי בְּאִמְצַע הַנְּתוּחַ מְרַב הַיְפִי שֶׁל הַמַּנְגִּינָה... (פַּעַם שְׁמַעְתִּי אֶת הַמַּנְגִּינָה הָאֵלֶּה לְפָנֵי שְׁנַתִּים-שָׁלֹשׁ בְּכַפְרֵי דְעוֹן, מְהַרְבֵּשׁ שֶׁ הִרְבַּת הַגָּאוֹן אַבְרָהָם לִפְשִׁיָּא, נִדְרָה לִי שְׁהוּא מְעוּרָה, הוּא מְפִיר אֶת הַפְּנִינָה וְהַשְּׁמִיעַ לִי אוֹתָהּ. אֲמַנֵּם הַגָּאוֹנִים שֶׁלִּי מִבִּינֹת מַנְגִּינוֹת שֶׁל אֲשַׁכְנַזִּים... אַבְל הַפְּרוֹפְסוֹר הוּא הַנְּהַי בְּמֵאֵד מִזָּה), וּכְשֶׁהוּא הָיָה מַנְגֵן לֹא הִרְגִישׁ שׁוֹם כְּפֹה. וְגַם אֶצֶל מְרַב הַרְב עוֹבְדֵיָה זְצ"ל, הָיָה דְּכַר כְּזֶה. זֶה מִשֶּׁהוּ מְרַחֵד. (גליון 162 הערה 15).

"חסידים הראשונים היו נוהגים להיות ערים בלילה הזה"

הַמְּדַרְשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פִּרְשָׁה א' אוֹת נ"ו) אוֹמֵר שֶׁבְּלִיל מַתָּן תּוֹרָה בְּנִי יִשְׂרָאֵל הָיוּ שְׁנַיִם, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָעֵיר אוֹתָם בְּבִקְרָב "קַלֵּת וּבִקְרִים וְעַנּוּ כְּבֵד וְקַל שֶׁפֶר חוֹק מֵאֵד" (שְׁמוֹת פֶּרֶק י"ט פִּסְקוֹ ט"ז), וְלָמָּה כָּל הָרַעַשׁ הַזֶּה? כְּדִי לְהַעִיר אוֹתָם שֶׁתְּקוּמוּ. וְיֵשׁ מְסִבִּירִים שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵנוּ בְּשִׁבְלִי שִׁיכְלוּ לְהַתְרַכֵּז מִחַר בְּבִקְרָב, וְיִשְׁמְעוּ כָּל אוֹת וְקַל מִלָּה וְכָל הַבְּרָה, לָכֵן הֵם אִמְרוּ אִם לֹא נִישׁוּ עֲקֻשׁוֹ בְּלַיְלָה, בְּבִקְרָב הָיָה: "רֵאשֻׁנוּ עֲלִינוּ כְּכַרְמֶל" וְלֹא נִשְׁמַע כָּל מִלָּה מִפִּי ה'. וְאוֹמֵר מְגַל אַבְרָהָם (תְּחִילַת סִימּוֹן תצ"ד) שֶׁבְּשִׁבְלִי לְתוֹמָן אֶת הַדְּבָר הַזֶּה שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵנוּ, תְּקַנּוּ בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים שְׁלֹא לִישׁוֹ בְּלַיְלַת שְׁבוּעוֹת. וְהַמְּנַהֵג הָיָה אֵין לוֹ מְקוֹר לֹא בְּגִמְרָא, לֹא בְּמַדְרָשׁ וְלֹא בְּרֵאשׁוֹנִים, אֶלְאֵ אֶלְאֵ בְּזֶה בְּלַבֵּד, בְּזֶהוּ (פִּרְשַׁת אַמּוֹר דף צ"ח עמוד א') כְּתוּב "חִסְדִּיךָ קִדְמָא" - חִסְדִּים הָרֵאשׁוֹנִים הָיוּ נוֹהֲגִים לְהִיטֵי עֵרִים בְּלַיְלַת הַזֶּה, אַבְל בְּיָמֵי הָרֵאשׁוֹנִים לֹא הָיָה יְדוּעַ הַדְּבָר הַזֶּה לְהַשְׂאֵר עֵרִים כָּל הַלַּיְלָה.

וימרו [רבנו יוסף קארו - השלחן ערוך] כשהיה בחיץ לארץ [באנדריופול שבטורקיה] היה נשאר ער בשני הלילות [בחיץ לארץ החג הוא יומים], ופעם לא היה לו מנגן בלילה הראשון, אבל כל המשתתפים שם זכו לשמע איך המלאך שנברא מקריאת המשניות שלו מדבר איתו, והיה נשמע כאלו הקול יוצא מגרונו וזה לא הקול שלו אלא של המלאך, והוא אומר לו: "אשריכם שאתם מרימים את השכינה מעפר, ואני אזהר אתכם לעלות לארץ ישראל". אחר כך כשבאו שאר הלומדים ביום אמרו להם: "הפסקתם אתמול חגיגה גדולה מאד", ובלילה השני היה למנו מנגן יותר, וכלם שמעו דברים מתקדים יותר. אבל הם למדו סדר למוד קצת טובה משלנו, כי הם למדו גם משניות, אבל רבנו האר"י תקו מה שאנו קוראים היום, ולפי הספקלה אין ללמד משניות בלילה זה). (גליון 14 אותיות א', ג', ד' ו' - ספר השיעור עמוד רמ"א, וגליון 65 אותיות א' - ג', וגליון 162 את ט"ו).

חידה

משפחה אחת להם הוא חלה והוא ריפא

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם ותכתוב בצורה ברורה). נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב.

פירוש לשאלה קודמת: שמו לא כמעט נוקריים אותו דבר. זה לשון מרו של יוסי' בהערה 1: יש לנו שלושה הריש"ש. אחד התייבני - רבי שלום שבזי (נולד בשנת ט"פ). ויש רבי שלום שרייב' שהיה מקובל, שהגיע מתימן גם כן. ויש רבי שמואל שטראשין מוילנא שחידשו מוסייעים בכל תוספות. הוויכוח: שילה שחידשו.

פתרון התמונה: מרו הואן הגדול רבי נסים קולין וצ"ל מוספיקי הדור, מחבר ספר חוט שני, חבר מועצת גדולי התורה, הוויכוח: יהודה קרוי - מודיעין עילית

הלכה נאמנה

א. יֵשׁ לְאֶחָד דְּבָרֵי חֻלְבַּ שְׁבוּעוֹת (הַרְמ"א סִימּוֹן תצ"ד סעיף ג' ובמשנה ברורה שם ס"ק י"ג), כִּי הַתּוֹרָה נִמְשָׁלָה לְחֻלְבַּ, "דְּבִשׁ וְחֻלְבַּ תַּחַת לְשׁוֹנֶךָ" (שִׁיר הַשִּׁירִים פֶּרֶק ד' פִּסְקוֹ י"א). בְּחַוִּיל בְּתוֹנָס לֹא הָיָה לָנוּ חֻלְבַּ כְּשֶׁר, כִּי הָיוּ לֹאֲחִים מִהַחֲנוּת, וְהָיוּ זֶה חֻלְבַּ שֶׁחֻלְבוּ נִכְרִי וְאֵין יִשְׂרָאֵל רֹאזְהוּ, וּבְמִן הַשְּׁלַחַן עֶרְוָה (בִּירוּהַ דַּעַה סִימּוֹן קט"ו) אוֹמֵר שְׁאֵה אֶסוֹר (וּבְתוֹכָם נִהְיָ כִּזָּה בְּזֶה דְּעַת הַפְּרִי חֲדָשׁ (שֵׁם סִיפֵי קט"ו). וּבְגִדְרָה נִהְיָ כְּמִנּוּ), אִזּוּ מִה אַבְצָא זְצ"ל עֵשׂוֹה? הוּא הָיָה לֹאֲחֵי וְרֹאזְטָה" שְׁאֵה חֻלְבַּ שְׁקֵדִים, וְהוּא בְּרַאָה כְּמוֹ חֻלְבַּ מְמִשׁ. (אַבְל אֵל תֹּאכַל בְּשׂוֹר בְּבִקְרָב, כִּי אַחַר כֵּן תִּתְּהֵי בְּחֻמֵּי

ב. חִיבִים לְאֶחָד בְּשׂוֹר בְּחֹה. וּבְרַמְבַּ"ם (פֶּרֶק ב' מֵהַלְכוֹת חִיגַה הַלְכָה י') מְבַאֵר שֶׁצִּירָה לְאֶחָד בְּשׂוֹר בְּהֵמָה (שֶׁכְּתוּב: אֵין שִׁמְחָה אֶלָּא בְּבִשׂוֹר בְּהֵמָה, וְכֵן אִמְרוּ מְרַב הַרְב עוֹבְדֵיָה), וְלָכֵן צִירִים לְאֶחָד בְּשׂוֹר בְּהֵמָה בְּסַעֲדָה אַחַת בְּיוֹם, כִּי עַקֵר הַסַּעֲדָה שֶׁל הַחֵזֶה בְּיוֹם. (גליון 15 אותיות כ"ב וכ"ג הערה 23 - ספר השיעור עמוד ע"ה, וגליון 65 אותיות י"ט ט"ו הערה 17).